

певні товари та послуги, зростання популярності онлайн-платформ та соціальних медіа впливає на стратегії маркетингу, розвитку бізнесу в інтернеті [4].

Електронна комерція продовжує розвиватися та перетворювати способи, якими люди здійснюють покупки та ведуть бізнес. За високою швидкістю технологічних інновацій, підприємства повинні бути готові до постійних змін та адаптації до нових умов глобального ринку електронної комерції.

Список використаних джерел:

1. OECD. Digital Economy Outlook. Paris: OECD Publishing, 2021. 384 p.
2. World Economic Forum. The Future of E-commerce: Uncovering Innovation. Geneva: World Economic Forum, 2022. 78 p.
3. International Trade Centre. E-commerce for Development Report. Geneva: ITC, 2021. 102 p.
4. International Chamber of Commerce. ICC Digital Trade Roadmap for Policymakers. Paris: ICC, 2020. 56 p.

Канд. екон. наук Скрипник Н. Є., Щebetюк Б. С.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

МІСЦЕ ТА РОЛЬ БОРГОВОЇ БЕЗПЕКИ В СИСТЕМІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ

Державний борг, який виникає внаслідок державних запозичень, є важливою складовою всієї економічної (фінансової) системи країни. Цей борг взаємодіє з економічною системою на різних рівнях та в різних напрямках. Боргова безпека стає однією з ключових умов формування та розвитку сучасної економічної (фінансової) системи. Боргова політика входить до складу цієї системи, діючи разом з бюджетною політикою та відіграючи значну роль у створенні конкурентоспроможної економіки. Не менш важливою, ніж фіскальна політика, є боргова політика, яка відіграє ключову роль у формуванні конкурентоспроможної економіки, разом з монетарною та валютною політикою [1; 2].

Боргова функція складається з ряду операцій, які визначаються фіскальною та монетарною політикою та спрямовані на вирішення конкретних фінансово-економічних завдань. В Україні накопичення боргу з моменту проголошення незалежності переважно зумовлене потребою в покритті операційних витрат

бюджету, що призвело до формування відповідного обсягу боргу та його структури.

Високий рівень дефіциту державного бюджету протягом тривалого періоду, використання позичкових коштів для його покриття, призвело до значного зростання боргового навантаження України. Державний борг став неодмінною складовою фінансової системи більшості країн світу. Це правило відноситься до переважної більшості країн світу. Існування державного боргу зазвичай обумовлене такими умовами: виникнення дефіциту бюджету, коли уряди не завжди можуть збалансувати витрати та надходження в бюджет, отже, потрібні додаткові фінансові ресурси. Ці ресурси можна здобути шляхом емісії грошей або запозичення з внутрішніх та зовнішніх джерел.

Покриття бюджетного дефіциту через державні запозичення має кілька переваг, зокрема фінансування бюджетного дефіциту через державні запозичення є можливість регулювання інфляційних тенденцій в країні та підвищення монетарної дисципліни бюджету, а також можливість скорочення дефіциту грошової маси.

Порівнюючи внутрішній борг із зовнішнім, варто відзначити, що внутрішній борг має свої переваги. Наприклад, для сплати та погашення внутрішнього боргу фінансові можливості держави не зменшуються, тоді як зовнішній борг пов'язаний з відтоком капіталу з країни. Внутрішній борг країни забезпечується всіма активами, що перебувають у власності країни. Державна власність та платоспроможність за внутрішнім боргом зазвичай гарантуються внутрішніми ресурсами.

Однак, наявність надмірного державного боргу може призвести до різних проблем, включаючи: зміцнення довіри населення до національної валюти; боротьбу з інфляційними процесами; накопичення та забезпечення країни золотовалютними резервами.

Якщо ці завдання не будуть враховані, можуть виникнути такі наслідки, як знецінення національної валюти та збільшення виплат за борговими зобов'язаннями, включаючи виплати за боргом в розстрочку. Крім того, коли витрати на обслуговування боргу стануть величезними і перевищать надходження до бюджету від державного боргу, держава може втратити контроль над ситуацією. Це може призвести до втрати управління державним боргом та загрози боргової безпеки,

а в кінцевому підсумку – до втрати економічної та фінансової стабільності, а також до негативного впливу на економічне зростання та загальну безпеку країни (рис. 1).

Рис. 1. Макроекономічні ефекти державного боргу

Зовнішня заборгованість має важливі наслідки як у короткостроковій, так і у довгостроковій перспективі. На короткостроковому горизонті вона відображається у бюджетному дефіциті, що може викликати проблему витіснення. У довгостроковому плані вона породжує економічні труднощі, відомі як борговий тягар.

Боргова криза виникає, коли країна-боржник не в змозі повністю виконувати свої зобов'язання зі сплати зовнішнього боргу, включаючи виплати за первинними угодами. Неплатоспроможність країн-боржників може призвести до погіршення кредитоспроможності фінансових установ країн-кредиторів.

Щоб вийти з боргової кризи, необхідно стабілізувати обсяг та провести реструктуризацію боргу, відстрочити погашення або переглянути умови його сплати. У цьому непростому процесі важливо підкреслити не лише потребу у фінансовій реформі, але й у побудові нових стратегій економічного зростання, які б сприяли покращенню платоспроможності країни-боржника.

Список використаних джерел:

1. Кубай М. В. Концептуальні засади дослідження боргової безпеки. *Вісник Львівської комерційної академії*. 2014. Вип. 46. С. 38-43.
2. Новосолова О. Боргова безпека як визначальний фактор макроекономічної стабільності держави. *Збірник наукових праць ЧДТУ. Серія «Економічні науки»*. 2014. Вип. 35. Ч. 1. С. 123-128.
3. Богдан Т. П. Стратегічне управління державним боргом в умовах нестійкої боргової позиції. *Фінанси України*. 2018. № 4. С. 75-92.

Тройникова Н. Д., Головка Л. С.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

СТАЛЕ МІЖНАРОДНЕ ІНВЕСТУВАННЯ: ТЕНДЕНЦІЇ ТА ОСОБЛИВОСТІ

Стале міжнародне інвестування – це процес, під час якого інвестори вкладають капітал у проекти, що є економічно вигідними, але водночас сприяють сталому розвитку. Це може включати інвестиції в компанії, які виробляють відновлювану енергію, розробляють екологічно чисті технології або розвивають проекти соціального житла.

Стале інвестування стає дедалі більш актуальним, оскільки інвестори все більше усвідомлюють, що їхні інвестиції можуть мати значний вплив на суспільство та навколишнє середовище. Вони також усвідомлюють, що сталі інвестиції можуть принести значні економічні вигоди. Наприклад, інвестиції у відновлювану енергетику можуть принести високі дивіденди, оскільки попит на цей вид енергії зростає.

У 2022 році загальний обсяг нових інвестицій у відновлювану енергетику склав приблизно 495 мільярдів доларів США у всьому світі. Це на 17 відсотків більше, ніж у попередньому році.